

Χορήγηση πλάσματος ιαθέντων από τη την νόσο COVID-19: τα πρώτα αποτελέσματα δείχνουν μείωση θνητότητας χωρίς παρενέργειες

Η χορήγηση πλάσματος από αναρρώσαντες ασθενείς από COVID-19, σε αρρώστους που νοσηλεύονται από τη νόσο, φαίνεται ότι αποτελεί μέχρι σήμερα την πιο σημαντική θεραπευτική επιλογή για την αντιμετώπιση της λοίμωξης από τον κορωνοϊό SARS-CoV-2.

Την τελευταία εβδομάδα δόθηκαν στη δημοσιότητα αποτελέσματα μεγάλων μελετών τα οποία και ανασκοπούν οι Καθηγητές Αιματολογίας της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Ευάγγελος Τέρπος, Βασιλική Παππά, Μαριάννα Πολίτου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ). Στη μεγαλύτερη μελέτη μέχρι σήμερα (<https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.05.12.20099879v1>), που παρουσιάστηκε σαν προδημοσίευση, αναφέρθηκε η ασφάλεια της μεθόδου σε 5.000 ασθενείς με σοβαρή μορφή της νόσου, που νοσηλεύθηκαν σε νοσοκομεία των Η.Π.Α. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το 66% αυτών ήταν άρρωστοι των μονάδων εντατικής θεραπείας (ΜΕΘ). Η εμφάνιση παρενεργειών τις πρώτες 4 ώρες μετά τη χορήγηση του πλάσματος ήταν <1%, κάτι που επιβεβαιώνει και στους ασθενείς με COVID-19 την ασφάλεια της θεραπείας.

Στη δεύτερη μελέτη, που αν και είναι η μεγαλύτερη μέχρι σήμερα για την οποία έχουν αναφερθεί αποτελέσματα της θεραπείας με πλάσμα, μετείχαν μόνο 39 ασθενείς. Οι άρρωστοι αυτοί, που νοσηλεύθηκαν στο νοσοκομείο Mount Sinai της Νέας Υόρκης, ήταν κατά 54% παχύσαρκοι (BMI>30) και το 18% ήταν καπνιστές. Η μέση διάρκεια των συμπτωμάτων πριν οι ασθενείς λάβουν το πλάσμα ήταν 7 ημέρες, το 87% των ασθενών λάμβανε οξυγονοθεραπεία και το 10% ήταν διασωληνωμένοι. Το αποτέλεσμα της θεραπείας συγκρίθηκε με ασθενείς του ίδιου νοσοκομείου που δεν είχαν λάβει πλάσμα (<https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.05.20.20102236v1>). Η χορήγηση πλάσματος οδήγησε σε σταθεροποίηση ή βελτίωση της κατάστασης των ασθενών όσον αφορά την ανάγκη τους για οξυγονοθεραπεία. Όμως το σημαντικότερο στοιχείο της μελέτης είναι ότι το πλάσμα οδήγησε το 81% των ασθενών, που δεν ήταν διασωληνωμένοι, σε μεγαλύτερη επιβίωση σε σχέση με τους ασθενείς που δεν έλαβαν πλάσμα.

Στην Ελλάδα, βρίσκεται σε εξέλιξη από την 28 Απριλίου πολυκεντρική μελέτης φάσης 2, που αφορά τη χορήγηση πλάσματος ιαθέντων από την νόσο COVID-19 σε σοβαρά νοσούντες, που λαμβάνει χώρα σε 6 νοσοκομεία με κύριο ερευνητή τον Πρύτανη του ΕΚΠΑ. (<https://clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT04408209?term=NCT04408209&draw=2&rank=1>). Η μελέτη θα διαρκέσει 20 μήνες. Το πρωταρχικό στοιχείο που θα καθορίσει την επιτυχία αυτής της προσέγγισης, είναι η επιβίωση των ασθενών στις τρεις εβδομάδες, στον ένα μήνα, και στους δύο μήνες από την ένταξη στη μελέτη.

Το πλάσμα θα συλλεχθεί με πλασμαφαίρεση, στοχεύοντας σε όγκο 600-700ml ανά συνεδρία αφαιρέσεως. Ο όγκος που συλλέγεται μετά από μια πλασμαφαίρεση θα χωριστεί σε 3 θεραπευτικές μονάδες όγκου 200-233 ml. Κάθε ασθενής λαμβάνει συνολικά 3 μονάδες διαδοχικά, με απόσταση δύο ημερών μεταξύ τους. Επομένως, η αναλογία είναι ένας δότης ανά έναν ασθενή. Ωστόσο, πολλαπλές συνεδρίες αφαιρέσεως ανά δότη είναι εφικτές, και άρα ένας δότης μπορεί να παρέχει πλάσμα για παραπάνω από έναν ασθενή.

Μέχρι σήμερα 193 δότες έχουν ελεγχθεί για την ύπαρξη αντισωμάτων έναντι του κοροναϊού και 51 από αυτούς έχουν ήδη δωρίσει το πλάσμα τους για χορήγηση σε ασθενείς που νοσηλεύονται. Επτά ασθενείς έχουν λάβει τη θεραπεία αυτή στη χώρα μας.